

Etelä- Karjalan hyvinvointialueen lastensuojelun avohuollon innovaatiot 2023

Tänään teen
jotakin tärkeää
- Kysyn lapselta
ja perheeltä

Etelä-Karjalan hyvinvointialue Laura Hoikkala ja Marja
Riikonen

ETELÄ-KARJALAN
hyvinvointialue

Etelä-Karjala

Etelä-Karjala on maakunta Kaakkois-Suomessa Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella.

Etelä-Karjala rajautuu lännessä Kymenlaaksoon, idässä Venäjään ja pohjoisessa Etelä-Savoon sekä Pohjois-Karjalaan.

Väkiluku 128 756

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

VISIONME: Olemme edelläkävijäyhteisö, jonka vuoksi hyvinvointialueellamme on saavutettavat palvelut, Suomen hyvinvoivin väestö ja onnellisimmat työntekijät.

MISSIONME: Toimintamme lisää asukkaidemme terveyttä, toimintakykyä ja turvaa läpi elämän.

**STRATEGIAMME
KÄRJET:**

**HENKILÖSTÖÖN
PANOSTAMINEN**

**PROSESSIT
JA SUJUVOUS**

**PALVELUIDEN
PORRASTUS**

Toimintani lisää luottamusta tiimissäni ja asiakkaissa. Tästäkin päivästä selvitään yhdessä, koska
Mie turvaan.

Uudistan ja uudistun. Sanon ääneen sen mitä pitää ja teen tarvittavat päätökset, koska
Mie uskallan.

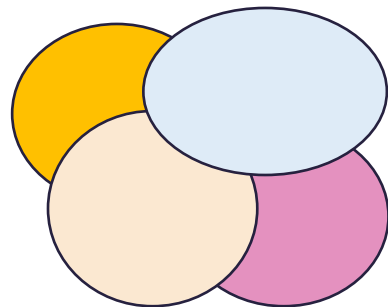
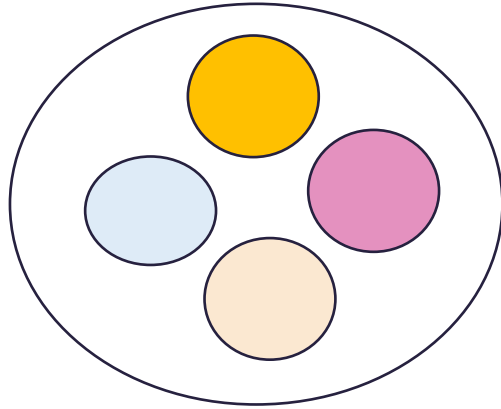
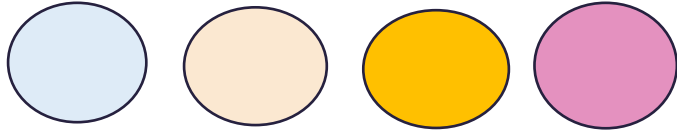
Teen ylpeydellä työni ja kannan vastuun omasta ja tiimini tekemisestä, koska
Mie vastaan.

Kohtaan aidosti ja arvostavasti. Otan kopin ihmisistä ja asioista, koska
Mie välitän.

Moniammatillisen yhteistyön eri muotoja

Eriytynyt
työ

Jaettu
työ

Kukin hoitaa prosessista oman osuuden

> Ei juurikaan yhdyspintoja tai tiedonvaihtoa

Asiantuntijoiden lausunnot/arviot kootaan yhteen

> Tieto ei keskustele keskenään.

Yhteistoiminta ja yhteiset tietämyksen rakentaminen

> Jaettu tieto synnyttää uutta tietoa

Lastensuojelun yksiköt

**Lastensuojelun
avohuolto**
Sosiaalityö

Perhetukikeskus
Kiviharjun lasten ja nuorten
vastaanotto-osasto
Lasten ja nuorten
päihdeyksikkö
Perhetiimi
Tehostettu perhetyö

MDFT- terapeutit
6 MDFT- terapeuttia

**Lastensuojelun
sijaishuolto**
Sosiaalityö

Sijaishuollon tukitiimi

**Myllymäen lastenkoti
Lappeenranta**
Erityisen ja vaativan tason
lastenkoti

**Mansikkarinteen
lastenkoti
Imatra**
Perustason lastenkoti

**Sosiaali- ja
kriisipäivystys
Turvakoti**

**Myllymäen
nuorten
asunnot**
Itsenäistymis
asunnot
Tukiasuminen

Tilastoja

Etelä-Karjalan hyvinvointialueella on tehty 13 - 17 vuotiaiden lasten huostaanottoja:

- 2021: 8 kpl
- 2022: 5 kpl
- 2023: kesäkuun alkuun mennessä 2 kpl
- Lastensuojelun avohuollossa asiakkaina 13 – 17 vuotiaita lapsia 29.5.2023:
  - Eteläinen alue (Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Savitaipale, Taipalsaari) 46 lasta
  - Pohjoinen alue (Imatra, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti) 25 lasta

Systeminen lastensuojelutyö

- Etelä-Karjalan hyvinvointialueella avohuollon lastensuojelussa otettiin käyttöön systeminen malli (pilotti) marraskuusta 2017 lähtien.
- TÄRKEÄÄ:
- Suhdeperustainen työ (tunnetaan asiakaslapset/nuoret ja heidän perheensä)
- Työskentely asiakkaan ympäristössä, joustavat asiakasperheen tarpeista tulevat avohuollon tukitoimet
- Asiakasperhe viikkokokouksessa mukana, yhteistyö verkoston kanssa
- Suunnitelmallisuus, luottamus ja avoin keskustelu

Esimerkki 1

Perheen ympärille muodostettu systeminen tiimi

Miten onnistuttiin 1/3

- **Muodostettiin tiimi**
  - Perheen omat sosiaalityöntekijät järjestivät lastensuojelun esimiesten kanssa
  - työntekijäresurssia -> syntyi rajattu työntekijätiimi perheen ympärille
  - **Panostettiin alkuun**
- Perheen toiveet
  - Jakso toteutettiin perheen toiveesta
  - Aiemmat ikävät kokemukset -> yhteinen kirjaaminen
- Luottamuksellinen ilmapiiri
  - Emme ole uhka, vaan auttamassa perhettä
  - Ihminen ihmiselle, myös huumoria
- Avoin dialogi
  - Palautteen pyytäminen ja vastaanotto -> oman toiminnan muovaaminen
  - Keskustelua avoimesti puhumisesta, työskentelyn tarkoituksesta ja tavoista

Miten onnistuttiin 2/3

- **Tuettiin vanhemmuutta**

- Vanhemmuuden roolien vahvistaminen ja ohjaaminen
- Lapsi näkyvämmäksi arjessa
- Lapsen positiiviset puolet esiin vanhemmille
- Päiväohjelman hyödyntäminen arjessa

- **Puhallettiin yhteen hiileen**

- Yhdenmukainen toiminta

- Tiivis yhteistyö systemisen tiimin kesken
- –> ajan tasalla pysyminen
- Eri kokoonpanoilla työskentely
- Käynneillä samalla tavoin toimiminen ja jatkuvuuden ylläpito
- Toive samojen työntekijöiden kanssa jatkamisesta

Miten onnistuttiin 3/3

- **Työskenneltiin joustavasti ja luovasti**
- Mahdollisuus keskittyä perheen tilanteeseen
  - Intensiivinen työskentely tehokkaampaa
    - Syvempi ymmärrys perheen tilanteesta
    - Paremmat mahdollisuudet interventioon
    - Hybridityöskentely toi perheen tilanteen esiin
- Monta näkökulmaa
  - Ensisijaisena perheen näkökulma
  - Sosiaalityöntekijöiden ja ohjaajien näkökulmat
  - MDFT-terapeutilta lisäymmärrystä ja työkaluja

Työntekijöiden kokemuksia

- Intensiivinen ja tavoitteellinen työskentely olennaista
- Aidosti asiakaslähtöistä
- Asenne ratkaisee
  - Sinnikkyys, luovuus ja pohdinta
  - Muutoksia ja oivalluksia koettu
  - Tunteiden kohtaaminen, normalisointi ja ihmisyys
  - Työntekijät ammatillisesti lähellä perhettä, rohkeus
  - Palvelun muotoutuminen asiakkaan tarpeen ympärille tehokasta
- **Lapsessa havaittuja muutoksia**
- Lapsi tuo enemmän esiin tarpeitaan - pyyntö vanhemmilta
- Lapsi pyytää vanhempia leikkiin ja yhteiseen tekemiseen
- Lapsi hakee läheisyyttä ja lohdutusta molemmilta vanhemmilta
- Lapsi tuo vanhemmille esiin, jos eivät ole pitäneet lupaustaan

Esimerkki 2

Lasten ja nuorten päihdeyksikkö

Hybridimalli

Asiakasryhmän profilointi

- Profiloituu nuoriin, joilla yhtenä oireena on päihteiden käyttö ja mahdollisesti päihteistä johtuvat käytöshäiriöt.
- Lasten ja nuorten päihdeyksikkö toimii lastensuojelun luvilla, jossa ei hoideta itsetuhoisia tai erittäin vaikeassa väkivaltakierteessä olevia lapsia/nuoria.
- 12 – 17 vuotiaat lapset/nuoret ja heidän perhe/läheiset
- Koko perheen osallisuus > vanhemmuustyöskentely, perhetyöskentely, perheellä mahdollisuus yöpyä osastolla.
- Lääkkeetön hoito, katkaisu ja kuntoutuksen aloittaminen

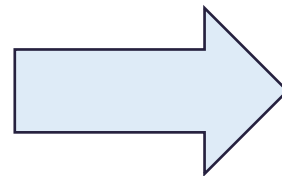
Viitekehys ja menetelmät

Viitekehys:

- Osallistava, lapsi ja perhe omistaa prosessin > perhekeskeinen systeeminen malli.
- Moniammatillinen
- Dialoginen >narratiivinen, nuoren ja perheen tarina pitää sisällään nuoren kasvun ja kehityksen, jossa on lastensuojelun ja terveydenhuollon tarinat.
- Traumatietoinen
- Kehityksellinen

Menetelmät:

- Verkostokartta, elämänjana
- Adsume, Ace, Pce, Aai
- Toiminnallisuus
- MDFT – terapeutin
- Muut tarpeenmukaiset interventiot ja menetelmät

→ Yhteinen arviointi
→ Suunnitelma
→ Toteutus

Yhteinen arviointi, suunnitelma ja työskentely

- **Moniammatillinen alkuarviointi tehdään Lasten ja nuorten päihdeyksikössä, terveydenhuollon ja lastensuojelun yhteistyönä.**
  - Lääkärillä on hoitovastuu.
  - Lasten asioista vastaava sosiaalityöntekijä vastaa lastensuojelun palvelutarpeen arvioimisesta ja toteuttamisesta.
  - Lasten ja nuorten päihdeyksikön systeeminen tiimi toteuttaa yhdessä tehtyä työskentelysuunnitelmaa.

Millä keinoilla olemme onnistuneet kehittämään uusia innovaatioita

- Rohkeutta tehdä uudella tavalla asioita.
- Esimiesten kannustus, tuki ja ohjaus aina toimitusjohtajaa myöten.
- Luovat yksilölliset työprosessit lapsen ja perheen tarpeista ja toiveista lähtien.
- Joustava henkilöstöressurssin käyttö.
- Moniammatillinen yhteistyö.
- Yhteinen arviointi, suunnitelma ja yhteinen työ.

Kiitos!